

PASKAL FIESKI NOVI SEF MISIJE OEBS-a NA KOSOVU I METOHIJI

Novi sef Misije OEBS na Kosovu je francuski diplomata Paskal Fieski. Pre imenovanja za novog sefa kosovske Misije OEBS, Fieski je od 1997. bio francuski ambasador u Ukrajini. Bio je i sef Odeljenja za strance i Francuze koji zive u inostranstvu francuskog Ministarstva inostranih poslova, kao i zamenik sefa Evropskog odeljenja, a radio je i u Generalnom sekretarijatu za nacionalnu odbranu.

Fieski je diplomata od 1969. i radio je u ambasadama u Atini, Pragu, Kanberi i Moskvi, a ucestvovao je u pregovorima o Helsinskoj povelji, osnovnom dokumentu Konferencije o evropskoj bezbednosti i saradnji - danasnjeg OEBS. Fieski ce, kako je saopsteno, na Kosovo doci iduce nedelje. On ce u funkciji sefa Misije OEBS zameniti Dana Evertsa, koji je na celu misije bio od 1999. do 2001.

DzEJMS HOLMS NOVI IZASLANIK ZA BALKAN

Sjedinjene Americke Drzave imenovala su Dzejmsa Holmsa za novog specijalnog izaslanika SAD za Balkan, saopstio je Stejt department.

Holms, koji je u protekle tri godine bio americki ambasador u Letoniji, zamenice Dzejmsa Pardjua na mestu specijalnog izaslanika za jugoistocnu Evropu, izjavio je sinoc portparol Stejt departmenta Ricard Baucer.

Holms je ranije sluzbovao u Pakistanu, Novom Zelandu, Norveskoj i Turskoj.

Od 1995. do 1998. godine radio je u administraciji predsednika Bila Klintonu kao koordinator za pomoc centralnoj i istocnoj Evropi, posebno na ekonomskim programima i programima za rekonstrukciju Bosne i Hrvatske.

U Kosovskoj Kamenici protest Srba se nastavlja Pogibija Dragoljuba Markovica jos pod velom tajni

Pogibija 36-godisnjeg Dragoljuba Markovica, uglednog domacina i oca troje dece, koji je pod jos nerazjasnjenim okolnostima smrtno stradao od aktivirane bombe u svojoj prodavnici u Kosovskoj Kamenici na Badnji dan, izazvala je veliko uznemirenje kod preostalih Srba koji zive u ovom kosovskopomoravskom mestu, ali i u ostalim mestima na jugu Srbije.

Kako je saopstio vladin Pres-centar u Bujanovcu, gradjani Kosovske Kamenice su i za danas najavili protestnu setnju zbog pogibije svog sugradjanina Markovica, zahtevajuci od Kfora i UNMIK-a da pronadju pocinioce ovog dela, kao i da im obezbede bezbednost i slobodu kretanja. Prosvetni radnici ovog grada su u znak protesta najavili odlaganje pocetka drugog polugodista skolske godine, a u Kosovskoj Kamenici je jos uvek na snazi policijski cas.

Sesilija Tialada, glavni tuzilac UNMIK-a, izjavila je u razgovoru sa predstavnicima Koalicije "Povratak" da istrazni organi i tuzilastvo jos nisu dali zvanican izvestaj o pogibiji Markovica. Tiliada je rekla da ce, po zavrsetku istrage, javnost biti obavestena o zvanicnom stavu tuzilastva UNMIK-a.

Povodom oprecnih izvestaja o Markovicevom stradanju, portparol UNMIK-a Suzan Manuel izjavila je juce da i dalje stoji pri tvrdnji da je on koristio bombu u zastiti svog objekta, ali da taj podatak sam za sebe dovoljno govori u kakvoj situaciji zive Srbi u Kosovskoj Kamenici.

Manuelova je kazala da je prvobitni izvestaj, po kojem je Markovic stradao slucajnim aktiviranjem rucne bombe, UNMIK policija sacinila na osnovu informacija koje je dala Markoviceva porodica. Ona je, medjutim, zakljucila da Markovic nije izvrrio samoubistvo, saopstio je Pres-centar.

Sima Gazikalovic, covek koji je ispred Drzavnog koordinacionog tela zaduzen za rad sa Srbima u Kosovskom Pomoravlju, veoma dobro je upoznat sa celim slucajem oko Markoviceve pogibije. Susreo se sa clanovima porodice, bio na sahrani, i razgovarao sa Srbima u tom gradu. Za "Politiku" kaze: "Cudno je da institucija kao UNMIK moze da uzima izjave od devetogodisnjeg deteta i na tome bazira saopstenje za javnost. Mozda su majka, deda i baba tako i rekli detetu, ali verovatno da ne bi kod njega izazvali strah i dodatne komplikacije".

Gazikalovic smatra da je napad na clana ugledne porodice Markovic, u cijoj su prodavnici pazarili i Srbi i Albanci, vec vidjeni scenario. Udar se na coveka od ugleda, koji nesto znaci u toj sredini da bi preostali Srbi reagovali onako kako sada reaguju - "ako su njega likvidirali, sta mi ostali da ocekujemo?" I efekat je postignut - isticice Gazikalovic, dodajuci da je na skupu u Kosovskoj Kamenici primetio strah kod njih, a iz mase su se culi i povici da treba da se iseje, da ne smeju vise da ulaze u kuce i stanove. Z.M.

Komentar urednika "Glasnika KiM"

STA SE KRIJE IZA SPORA SA MANASTIROM VISOKI DECANI

Sveti Jovan Zlatousti pocinje svoju propoved recima:., Opet besni Irodijada, opet luduje, opet igra, opet trazi od Iroda glavu Jovana Krstitelja."

Opet Albanci hoce da ospore neosporivo, manastir Decane, da mu se približe, da ga opkole, da naprave muzej, mrtvilo od studenca duhovnosti, od izvora vode zive.

A ceo svet je odao priznanje decanskim monasima kada su, tokom 78 dana bombardovanja, stitili i branili Albance od progona.

Kad je dosla medjunarodna uprava, Albanci su posekli stare borove vise manastira.

Maja 23. 2000. godine Albanci su pokusali preko lokalnih vlasti medjunarodne administracije da sprece monahe da

obraduju svoju zemlju.

Vladika rasko-prizrenski Artemije porucuje monsinjoru Marku Sopiju., „Crkve na Kosovu i Metohiji nisu simbol politicke moci, vec nasa nasusna potreba.“

Srpski lideri pozivaju albanske: „Sunarodnicima objasnite da je rat završen.“

Niko se ne obazire na vapaje SPC da je crkvi oduzeta trecina Kosova i Metohije - 70.000 hektara zemlje i 1181. zgrada. Niko se ne obazire na vandalizam neposredno posle okupacije kada su komunisti - Oblasni narodni odbor za Kosovo i Metohiju - zauzeli sve zgrade u manastirskom krugu, sem 4 kaludjerske sobe, kujne, spajza i trpezarije, za potrebe decjeg oporavilista i naseljenickih porodica.

Mora se covek zapitati sta je to sto stalno privlaci paznju svih uzurpatora i tlacitelja u Carskoj lavri Visoki Decani. Pedeset godina se vladike rasko-prizrenske i monastvo bori za povracaj uzurpirane imovine. Od 800 hektara, manastiru Decani oduzeto je posle rata preko 700 hektara. Na delu koji je razdeljen albanskim seljacima ovi dizu kuce i privatne objekte. Na onome sto je ostalo u drzavnom vlasnistvu gradi se pcelarska zadruga, hotel Visoki Decani, jedan nedovrseni hotelski objekt, bazeni, nemilice se sece suma koja pripada manastiru...

Samo mladi, uporni i energicni iguman Teodosije, po blagoslovu vladike rasko-prizrenskog Artemija, zna koliko je energije ulozio da bi 1997. godine dobio povracaj 24 hektara neposredno uz manastir. Istorijska nepravda je makar malo ispravljena.

Ali ne zadugo.

Sa dolaskom medjunarodne administracije, 1999. godine opet pocinju pokusaji da se otme ono sto je vekovima manastirsko. Otimaci se kamufliraju u ostecene. Najrevnosniji komunisti i njihovi sledbenici prikazuju se kao zrtve za demokratiju. Jer njima nista nije strano kad treba oteti.

Manastir Visoki Decani im je trn u oku, jer to nije vise imovinsko i vlasnicko pitanje, to je pitanje opstanka manastira Decani. Taj manastir, ta svetinja, kao i drugi srpski manastiri na Kosovu i Metohiji zalog su srpske drzavnosti. Zato su te svetinje uvek na meti svih uzurpatora i tlacitelja. Bez ovih svetinja nad svetinjama nema srpskog nacionalnog i duhovnog identiteta ne samo na Kosovu i Metohiji, nego sirom prostora na kojima zive Srbi.

Duznost je svih vlada i svake vlasti da ulozi najveći napor da se odbrane, zastite i ocuvaju temelji nase duhovnosti, kulture, tradicije, izvori svega sto jedan narod svrstava u civilizaciju sa hriscanskim predznakom.

Branislav Skrobonja

Komandant Kfora Marsel Valentin posetio manastir Visoke Decane; Srbi prvi put u Skupstini opštine

GRB SKENDERBEGA U SKUPSTINI

Trećeg dana Bozica, u pratnji grupe srpskih novinara, Marsel Valentin, komandant Kfora, posetio je manastir Visoke Decane. Zbog licne bezbednosti, ekipa je prebacena helikopterom. Tako je Valentin omogucio Srbima da prvi put posle povlacenja vojske i policije udju u zgradu Skupštine opštine, u kojoj sve podseca na Albaniju. Amblem sa dvoglavim orlom docekuje nas istaknut na ulazu zgrade, a zastave Albanije i SAD, uz grb sa likom Skenderbega, na stolu predsednika komune. Predsednik komune Risah Pitani upoznao je Valentina da u Decanima zivi 78 familija Roma, Egipcana i Muslimana. Od 451 osobe, 58 su Muslimani, ciji je predstavnik Rahman Markovic, istovremeno potpredsednik opštine i direktor departmana za nacionalne manjine. "Bezbednosna i politicka situacija nikada nije bila bolja", kazao je on, "ali to remeti fabrika meda, izgradjena na manastirskom zemljistu, koju tamosnji monasi nece da predaju gradjanima koji zive u bedi i siromastvu". Kapaciteti su sacuvani, kao i objekti dva hotela bivseg decjeg odmaralista, koje sada koriste italijanski karabinjeri. Stoga je preuzimanje kontrole nad tim objektima od strateskog interesa za Albance.

Medjutim, prema njegovoj oceni, sve dok se ne resi sudbina nestalih Albanaca i iz zatvora ne puste svi Djakovcanci i Decanci, ne moze se vratiti nijedan Srbin ili Crnogorac koji su, prema njegovim recima, ucestvovali u genocidu nad Albancima. A takvi su, prema njegovom misljenju, skoro svi, sto potvrđuje brojkama da "u opštini vise ne zivi nijedno civilno lice srpske nacionalnosti". Predsednik je tu zaboravio na cetiri Srkinje koje zive u tzv. Srpskoj ulici.

Posetom Visokim Decanima Valentin je najavio pokretanje procesa dijaloga izmedju sukobljenih nacionalnih zajednica, jer mu je cilj da ova multietnicka sredina mora biti primer ostalim opstinama, posebno zbog nuznosti veceg razumevanja i oprastanja. "Dobio sam uveravanja predsednika komune da je spreman da otpocne dijalog sa vama monasima, posto u ovoj opštini nema drugih predstavnika vase zajednice", reci su Valentina izgovorene na sastanku sa igumonom Teodosijem i jeromonahom Savom Janjicem.

- Ovaj dolazak u manastir jeste primer na koji se nacin moraju postovati duhovne i kulturne vrednosti Srba. Manastir zivi u specficnim okolnostima, jer je prvi put u svojoj istoriji ostao bez srpskog naroda. Ali, treba blagodariti Bogu sto u njemu danas zivi brojno mlado bratstvo, nas 30, koje, eto, uspeva da odrzi njegov zivot, zahvaljujuci Bozjoj zastiti i velikoj pomoci italijanskih karabinjera.

Nedostaje nam narod i saradnja sa lokalnim stanovnistvom, a nadam se da ce i Albanci uzvratiti na dobra koja smo cinili za njih u vreme rata - rekao je iguman Teodosije. On je napomenuo da su ograniceni prostorom i bezbednoscu, pa od dobre volje Albanaca zavisi buducnost ove opštine. Podsetio je i na reci jednog starog Albanca koji im je rekao: "Vi i vase bratstvo ste položili ispit. Sada je na njima da poloze ispit zrelosti i mudrosti." O zahtevu opštine da preuzme imovinu manastira, koja je krajem 1999. godine pocela nemilice da se unistava, iguman kaze:

- Vlada Srbije je 1997. godine po istom postupku kao sto je vracena imovina Karadjordjevicima, vratila i nama 24 hektara zemljista uz manastirska zdanja. Na njima je bila podignuta punionica tegli medom i dva objekta namenjena ugostiteljstvu. Jedan od njih nikada nije završen. Nazalost, Albanci prihvataju samo odluku donetu 1946. godine, kojom nam je oduzeto vise od 720 hektara, a odbijaju odluku o povracaju iz 1999. godine. Istovremeno, Unmik nastoji da odlaganjem resenja, saceka bolja vremena, posto je manastir proglašen za jedan od 100 najugroženijih spomenika

kulture u svetu, a vrlo brzo bi trebalo, kako rece iguman, da bude stavljen i pod zastitu UNESKO-a. Do tada ce vaziti odluka bivseg administratora Bernara Kusnera o zabrani da Albanci ulaze u posede manastira i dozvola da monasi koriste vracenu imovinu uz zabranu upotrebe punionice i objekata planiranih decjih odmaralista.

N. Z.

Novo tumacenje portparola UNMIK-a o slucaju u Kosovskoj Kamenici

SUZAN MANUEL: SAMO SAM PRENELA SAOPSTENJE

Predstavnik medjunarodne zajednice Suzan Manuel, portparol UNMIK-a u Pristini, potvrdila je da je Dragoljub Markovic iz Kosovske Kamenice na Badnji dan izgubio zivot, nesrecnim slucajem, jer je hteo da se zastiti od provalnika.

- On se nije ubio - rekla je Manuelova - a ja sam prenela saopstenje UN policije posle informacije koju je porodica Dragoljuba Markovica dala UN policiji.

Istraga je u toku, a ukoliko bude novih podataka, obavesticu javnost o tome. Prema tome, sve one podatke koja sam prenela, a koji su doveli do toga da se spekulise u medijima, danas tvrdim da sam ih dobila od UN policije, kazala je u najnovijoj verziji portparol UNMIK-a.

- Ne pokusavam da ucinim bezbednosnu situaciju u Kosovskoj Kamenici leptom, jer sama cinjenica da je pokojni Markovic koristio bombu da bi se zastitio govori da u tom kraju nije

bezbedno - dodala je.

Manuelova je, takodje, saopstila da je Nebojsa Covic, predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju, razgovarao sa predstavnicima UNMIK pravosudja, kao i to da se rezultati istrage ocekuju.

Oliver Ivanovic, clan Predsednistva Skupstine Kosova i Metohije; i Gojko Savic, takodje clan Predsednistva Skupstine Kosova i Metohije, posetio je porodicu Dragoljuba Markovica.

Ivanovic kaze da je rec o uglednoj porodici i da je i proste godine izvršen teroristicki napad na brata pokojnog Dragoljuba, kao i to da se ovim cinom pokusava da se porodica Markovic iseli iz Kosovske Kamenice. Na pitanje da li je tacna informacija koju je prenela Suzan Manuel, na osnovu saopstenja UNMIK-a, Oliver Ivanovic kaze:

- I u Kforu i u UNMIK-u su mi potvrdili da oni nisu prosledili informacije koje je Suzan Manuel prenela. Moram da kazem da su to proizvoljne izjave pojedinaca - rekao je Ivanovic.

Sta se stvarno dogodilo na Badnje vece s Dragoljubom Markovicem kada je smrtno stradao od eksplozivne rucne naprave, jos uvek nema preciznih podataka, a nece ih ni biti sve dok se ne zavrsi istraga - objasnio je srpski poslanik.

Kako se nezvanicno saznaje, Dragoljub Markovic je stradao od rucne bombe smestene na sporednom ulazu pekare "Zora", njegovo vlasnistvo. Simptomaticno je to, prica se u novinarskim krugovima, sto Markovic nije usao na prednji ulaz, kako je uobicajeno radio, vec na zadnji, gde je i eksplodirala bomba. B. R.

Posle treceg neuspelog izbora predsednika Kosova

MOZE LI RUGOVA DA ISPADNE IZ KONKURENCIJE?

Posle treceg neuspelog pokusaja Skupstine Kosova da za predsednika Pokrajine izabere lidera Demokratskog saveza Kosova (DSK), Ibrahima Rugovu, logicko pitanje je da li ovaj, zasad jedini kandidat treba i da li moze da ispadne iz konkurencije. Clan predsednistva Skupstine Kosova Oliver Ivanovic objasnio je, medjutim, da "ustavni okviri nedovoljno precizno regulisu ovo pitanje, jer se u njima nigde eksplicitno ne navodi broj ponovljenih glasanja za predsednika".

- Po svemu sudeci, najizvesnija varijanta je da ce medjunarodni predstavnik koji vrsi duznost specijalnog izaslanika UN preuzeti na sebe dalje vodjenje Pokrajine do konacnog izbora predsednika Kosova - rekao je Ivanovic.

On ocekuje i da ce Visoki predstavnik UN predloziti mandataru kosovske vlade kako bi se izašlo iz blokade.

- Ubedjen sam da ce predstavnik UN biti mnogo komunikativniji sa partijama i koalicijama i pretpostavljam da ce se u tim razgovorima doci do licnosti koja je prihvatljiva, ako ne za sve onda za vecinu - izjavio je Ivanovic jagodinskoj televiziji Palma plus i dodao da premijer Kosova ne bi trebalo da bude clan bilo koje partije.

Predstavnik kosovskih Srba ukljucen u izradu Ustavnih okvira za Kosovo Dusan Celic, izjavio je juce da najvisim zakonskim aktom u Pokrajini nije precizirano resenje za izlaz iz situacije u kojoj se nasao kosovski parlament, posle tri neuspela pokusaja izbora predsednika Kosova. U izjavi agenciji Beta, Celic je rekao da izlaz postoji u dopunama Ustavnih okvira, smatrajuci da ce Ustavni okvir biti pragmaticno tumacen i da ce najverovatnije i ubuduće za izbor predsednika Kosova biti potrebna samo prosta vecina od 120 poslanika u Skupstini Pokrajine. Celic istice da nije realno u ovom trenutku primeniti odredbu Ustavnih okvira da specijalni predstavnik generalanog sekretara UN raspusti Skupstinu, posto novi sef civilne Misije, nakon ostavke Hansa Heckerupa nije imenovan, ocenivsi da bi novi izbori bili poraz medjunarodne zajednice.

Prema najavi Celica, do sledeceg - cetvrtog kruga glasanja za predsednika Kosova, treba ocekovati pojacan pritisak predstavnika medjunarodne zajednice ne samo prema vodecim albanskim partijama vec i Koaliciji Povratak.

Pristinski dnevnik na albanskom jeziku Koha ditore ocenjuje da je jedini nacin da Kosovo dobije predsednika - medjualbanski dogovor, ucesce srpskih poslanika u glasanju i odustajanje od kandidature Ibrahima Rugove. "Da se glasalo i deset puta, Rugova juce ne bi dobio dovoljno glasova da postane predsednik Kosova", pise ovaj list.

Dnevnik Zeri, takodje, ocenjuje da nakon ponovnog neuspelog pokusaja da se izabere predsednik, resenje treba traziti u dogovoru tri albanske stranke. List navodi, pozivajuci se na izvore iz Brisela, da EU ne iskljucuje mogucnost da visoke evropske diplomate, medju kojima je i Havijer Solana, uskoro povodom situacije u kosovskom parlamentu dodju u Pristinu. J. K.

SRBI TREBA DA ISKORISTE KRIZU

BEOGRAD 12.januar 2002. (FoNet) - Milan St. Protic, predsednik Politickog saveta DHSS-a, izjavio je juce da bi Koalicija "Povratak" morala da vodi aktivniju politiku u kosovskom parlamentu i nametne se kao znacajan politicki faktor velikim albanskim strankama. Protic je rekao da je u tom smislu prvenstveni zadatak Koalicije "Povratak" da uspostavi dijalog s DSK-om i ponudi listu uslova pod kojima bi srpski poslanici podrzali predsednicku kandidaturu Ibrahima Rugove. "To ne znaci da mislim da "Povratak" treba da podrzi Rugovu bespogovorno i bezuslovno, ali bi mogla da se ponasa kao aktivni politicki cinilac. Ovo je sansa za nju da postavi zahteve koji se odnose na interese onog dela stanovnistva koje oni zastupaju", rekao je Protic. On je istakao da je kosovska parlamentarna kriza na samom pocetku stvaranja demokratskih institucija na Kosovu pokazala po prvi put da albanski politicki blok nije homogen, kakav je bio za vreme prethodnog rezima.

Americka kancelarija u Pristini, Americka kancelarija za odnose sa javnoscu Dragodan, Nazim Hikmet 30, Pristina, Kosovo

12 januar 2002

Na poziv kancelarija Francuske, Nemacke, Italije, Ujedinjenog Kraljevstva i SAD u Pristini (Petorka), partijske vodje razlicitih parlamentarnih grupa su se slozile da se sastanu danas u Kancelariji SAD kako bi nastavili dijalog i izrazili nastavak poverenja kljucnih prijatelja u procesu demokratskog Kosova.

Tokom razmatranja svi su se slozili da ostanu ukljuceni u proces i da postoje vise cinilaca sto ih ujedinjava nego onih sto ih razdvaja. Postoji potrebna volja za zajednicko formiranje Vlade.

Predlozi su na stolu kako bi doveli proces uspostavljanja institucija na Kosovu do uspesnog zakljucenja, sto zahteva vise razmisljanja i diskusije.

Vlade Petorke ocekuju da sve partije ucestvuju u parlamentarnom procesu.

Postoji opsta saglasnost o potrebi stvaranja pogodne klime za razmatranje svih problema i mogucih rezultata. Ovo konkretno znaci odricanje od licnih napada u medijima ili u privatnom zivotu, kao i odricanje od napada na licnost.

Politicka dogadjanja podsticu trvenje, ali svi su se slozili da se ovo mora zadrziti unutar politicke sfere i da ne treba da prouzrukuje strah ili osecaje zaplasenosti.

EU I NATO

NEODRZIVA SITUACIJA NA KOSOVU

Evropska unija i NATO su juce ocenili da politicke stranke na Kosovu moraju sto pre doci do dogovora o izboru predsednika Pokrajine, jer to "prevashodno zahteva situacija u kojoj se nalazi Kosovo" i cinjenica da taj proces traje vec dva meseca, "sto je tesko održivo". Portparol visokog predstavnika za spoljnu i bezbednosnu politiku EU, Kristina Galjak, i predstavnik za stampu NATO, Iv Broder, su agenciji Beta rekli da medjunarodna zajednica, ukljucujuci Evropsku uniju i NATO koji su veoma angazovani na Kosovu, ocekuje da tamosnje politicke stranke i prvaci "pokazu mnogo veCu politicku zrelost" i sporazumom o izboru predsednika "stabilizuju politicku situaciju u Pokrajini".

Dusan Celic o mogucem raspletu kosmetske krize

CETVRTI KRUG GLASANJA ILI SUKOB S ALBANCIMA

BEOGRAD - Kosmetska kriza nastala posle neuspesnog izbora predsednika Kosova i Metohije i dalje je u zizi interesovanja, posebno zbog cinjenice da novonastala situacija nije predvidjena u dokumentu za privremenu samoupravu u Pokrajini.

Zato se ocekuje da ce medjunarodna zajednica preuzeti ulogu arbitra i uskoro razmrsi kosmetski Gordijev cvor.

Clan jugoslovenske radne grupe za izradu Ustavnog okvira Dusan Celic podseca da specijalni predstavnik generalnog sekretara UN ima ogromna ovlascenja. Prema Uredbi, specijalni predstavnik bi mogao da raspusti Skupstinu, ali i da imenuje mandataru za sastav kosmetske Vlade.

- Medjutim, to u ovom trenutku nije realno, jer ne treba ocekovati da ce

medjunarodna zajednica ici na tako radikalnan potez, ali ove opcije mogu sluziti kao sredstvo pritisaka na Albance. I izbor mandataru nije nista manje radikalno resenje jer bi implicirao poruku da Albanci nisu u stanju da sami administriraju i svi njihovi zahtevi ukljucujuci i onaj glavni, o nezavisnosti Kosmeta - postali bi irelevantni - kaze Celic. Nas sagovornik upozorava da pored krize u Skupstini Kosmeta posebno zabrinjava odsustvo ozbiljnog medjustranackog i medjuetnickog dijaloga.

- Ukoliko Albanci nisu u stanju da sa Srbima zapocnu dijalog, iluzorno je govoriti o procesu pomirenja i stvaranju multietnickog drustva u Pokrajini, a posebno o skorom otpocinjaju dijaloga Pristine i Beograda - isticu Celic.

On veruje da ce medjunarodna zajednica kao i do sada ici linijom manjeg otpora i nezameranja Albancima. Iako Uredbom, podsetimo, nije predvidjen cetvrti krug glasanja za predsednika Kosmeta, upravo zbog ove cinjenice Celic smatra da ce medjunarodna zajednica najverovatnije pokusati da organizuje jos jedno glasanje, a u medjuvremenu ce vrstiti pritisak i na Albance ali i na Srbe.

Medjunarodna zajednica jos izbegava punu konfrontaciju sa Albancima i oni su izgleda toga svesni i zato "igraju" tvrdo. Medjutim, smatram da im je manevarski prostor sve manji. Za nas je vazno da se vidi da je koalicija "Povratak" nezaobilazan faktor i da ce njena politicka tezina sve vise rasti - kaze Celic.

U poglavlju 12 Uredbe o ustavnom okviru za privremenu samoupravu na Kosmetu navodi se da obavljanje duznosti privremenih institucija samouprave prema Ustavnom okviru ne moze da utice na ovlascenja specijalnog predstavnika da obezbedi potpunu primenu Rezolucije 1244 SB UN, ukljucujuci i nadgledanje privremenih institucija samouprave, njihovih zvanicnika i organa i preduzimanje odgovarajucih mera kad god su njihovi postupci u suprotnosti s Rezolucijom ili sa Ustavnim okvirom, niti da ta ovlascenja umanjuje.

P. P.

SOLANA: NEUSPEH U IZBORU PREDSEDNIKA KOCI AUTONOMIJU KOSOVA

Visoki predstavnik za spoljnu i bezbednosnu politiku Evropske unije Havijer Solana porucio je veceras u Briselu da "kosovski politicki prvaci i izabrani predstavnici moraju shvatiti da neuspeh u dogovoru za izbor predsednika Kosova koci uspostavljanje autonomije" pokrajine.

Solana je u saopstenju naglasio da je "razocaran" time sto Skupstina ponovo nije uspjela u pokusaju da izabere predsednika pokrajine i naglasio da "narod Kosova, isto kao i medjunarodna zajednica, sada vec dugo cekaa na taj izbor". Visoki predstavnik EU je predocio da "sto vise vreme prolazi, to su oni koji su odgovorni za ovu bezizlaznu situaciju u sve vecoj opasnosti da budu politicki izolovani".

"Ja ih hitno pozivam da porade na resenju te situacije, tako da se institucije Kosova brzo uspostave i pocnu da deluju, u interesu svih na Kosovu", zakljucio je Solana.

Azem Vlasi o kosovskom parlamentu

KRIZA NIJE VELIKA, ALI JE EVIDENTNA

Azem Vlasi, pristinski advokat i nekadasnji visoki komunisticki funkcioner, smatra da na Kosovu i Metohiji nije doslo do "velike" krize, iako novoizabrani parlament ni posle tri pokusaja nije uspeo da izabere predsednika Pokrajine. Kriza je evidentna, ali to samo znaci nepostojanje i nefunkcionisanje institucija Kosova, izjavio je Vlasi Radiju Slobodna Evropa. Vlasi je rekao da ta situacija dovodi do odlaganja preuzimanja i upravljanja "izabranih predstavnika naroda" demokratskim institucijama, sto znaci proizvodjenje medjunarodnog protektorata. On je ocenio da poslanici u slucaju izbora predsednika "nisu na nivou svog zadatka", mada misli da zbog toga "ne treba praviti toliki problem koliki se pravi u parlamentu".

"Postovali smo ono na sta smo se sporazumom obavezali. Bili smo fer tokom citave njegove implementacije. Makedonski blok je izbegavao svaku vrstu dogovora sa nama.

Dzefri Sajmon iz americkog Instituta za strateske studije o SRJ

PARTNERSTVO LOGICAN PUT KA NATO

Prikljucenje programu Partnerstvo za mir logican je put kojim treba ici ukoliko Jugoslavija zeli da se pridruzi NATO, ali o tome treba da odluce vlasti u Beogradu, izjavio je Dzefri Sajmon, strucnjak americkog Instituta za strateske studije koji se bavi prosirenjem NATO. Govoreci o Partnerstvu kao "logicnom putu", Sajmon je, u izjavi za Glas Amerike, naveo primere "drugih drzava bivse Jugoslavije". "Slovenija se pridruzila Partnerstvu za mir i sada je kandidat za punopravno clanstvo. Hrvatska se takodje pridruzila Partnerstvu i smatram da je realno da u jednom momentu i Srbija prodje kroz isti proces, posto je to u osnovi deo povratka u evropske institucije", rekao je on.

Dzefri Sajmon je naglasio da za Jugoslaviju pri tom vase isti uslovi u pogledu reformi u vojsci, administraciji i finansijama, kao i za ostale zemlje centralne Evrope. Po njegovoj oceni, baziranoj na iskustvu sa drugim zemljama koje su se prikljucile programu NATO, prikljucenje Partnerstvu za mir bi imalo veoma pozitivan uticaj na demokratizaciju armije i odnos civilnog drustva prema promenama u vojsci.

Volim Balkan kao Rebeka Vest: Baronesa Patrisa Rolings

EVROPI NIJE POTREBNA NIKAKVA VOJSKA VAN NATO

Baronesa Patrisa Rolings je, kako kaze, zaljubljena u Balkan "skoro kao Rebeka Vest". "Posetila sam Beograd sedam puta, istina poslednji put sedamdesetih godina, ali sam videla i Zagreb, Ljubljanu, Dubrovnik, Skoplje. Moj prijatelj bio je Vane Ivanovic, a od drugog razreda osnovne skole imala sam drugaricu kojoj je majka Srpkinja".

Baronesa Rolings danas je spoljnopoliticki sef britanskih konzervativaca u Domu lordova s posebnim zaduzenjem za pitanja bezbednosti. Mozda je uzrok tome dugogodisnje prijateljstvo i poznanstvo sa sadasnijim americkim ministrom odbrane Donaldom Ramsfeldom, iako je baronesa Rolings u svojoj politickoj karijeri dugo godina bila poslanik Evropskog parlamenta. Ona je, kao i njena partija, u aktuelnim polemikama o stvaranju evropske armije i o ulozi NATO nedvosmisleno na strani NATO, a protiv planova Evrope o izgradnji svoje vojske. Sada je ona i predsednik cuvenog londonskog Kings koledza. Balkan i pitanja evropske bezbednosti su joj prioritarna interesovanja.

Baronesa Patrisa Rolings je studirala u Engleskoj, Svajcarskoj i Firenci. Potom je pocela lekarski staz neurologa sto je radila 10 godina. Onda je odlucila da studira engleski na Londonskom univerzitetu, a nakon toga je presla na London Shool of Economis gde se specijalizovala za Rusiju. Okoncala je te studije pocetkom osamdesetih. Sedamdesetih je pocela da bude politicki aktivna, kada je primetila da je previse ljudi naklonjeno levici. "Neko je trebalo da se prikljuci i drugoj strani". Prvo je lobirala za BBC svetski servis, a onda je radila za NATO. Dva puta je dobijala mandat u britanskom parlamentu, 1983. i 1987. Dve godine kasnije postala je poslanik u Evropskom parlamentu.

- Novi americki državni sekretar za odbranu Donald Rumsfeld je moj veoma dobar prijatelj. On je dugo bio u Briselu i dobro poznaje Evropu. On je jedan inteligentan, obrazovan, veoma pametan covek i sa ispravnim idejama. Bilo bi neverovatno da Sjedinjene Americke Drzave preduzmu neke korake koji bi ih izolovali od problema sveta ili da ih svet iskljuci iz svojih poslova. Ja potpuno verujem njemu i njegovim savetnicima. I u drugim stvarima, kao kada je rec o globalizaciji, ljudi bi trebalo da budu svesni prednosti za sve.

Da, ali na pregovorima u Sijetlu pre dve godine, Evropa i Japan su se suprotstavili americkom konceptu?

- Znate, ako u zivotu stanete, onda cete i da izostanete. Zivot ne trpi zaostajanje. Ako neko nesto zeli da uradi sporije, umesto da uradi brze, on samo gubi vreme, a ne menja nista bitno.

Da li je iza ideje o stvaranju evropske armije ipak izvesni antiamerikanizam koji bi doveo do proterivanja Amerike sa evropskog kontinenta?

- Da. Ja mislim da bi trebalo da se koncentrisemo na razvoj, a ne samo na evro. To je ono sto ce nam obezbediti stabilnost. Velika sramota je da damo veliki publicitet Paktu za stabilnost Evrope, a onda da mu damo samo mrvicu novca. Bilo bi dobro da se novac ulozi u region, da se pomognu industrija i stvaranje civilnog drustva. Pakt za stabilnost Jugoistocne Evrope trebalo bi shvatiti mnogo ozbiljnije. On bi trebalo da dobije mnogo ozbiljnije fondove i da efikasnije sprovodi programe. Za Evropsku uniju bilo bi mnogo bolje kada bi ona vise ulagala u Pakt za stabilnost, a manje u snage za brzu intervenciju ili neku evropsku armiju. Pakt je najavljen na velika zvona, ali mu je za sada odjek mali.

Sta vi mislite o evropskoj armiji?

- Nase cvrsto glediste je da bi trebalo razvijati evropsko krilo NATO. Ne bi trebalo stvarati nikakvu sopstvenu vojsku van NATO koja bi na bilo koji nacin mogla da bude pretnja NATO. To bi moglo da bude veoma opasno. Ja u to ne mogu ni da verujem.

Sta u tom kontekstu znaci akcija NATO na Kosovu?

- To je prva akcija NATO gde su njegove snage delovale u odbrambenom smislu, a ne napadacki. To je trebalo da se uradi.

Odbrambenom? Cak i tadasnji generalni sekretar NATO Havijar Solana kaze da NATO menja svoju prirodu, od odbrambene, postaje ofanzivna alijansa.

- To nije bio slucaj. NATO je sacuvao svoju prirodu. To je odbrambeno telo i na taj nacin se i koristi. NATO je branio principe zbog kojih je i postojao.

Posle 11. septembra usledila je akcija "koalicije" protiv talibanskog rezima. To nije bio NATO, kao sto je to bio sluaj u Jugoslaviji. Sta razlikuje ove dve akcije?

- Dok je akcija SAD i saveznika u Avganistanu bila u odredjenom smislu i ideoloski odredjena, akcija protiv Milosevicevog rezima bila je motivisana prvenstveno nuznoscu da se stabilizuje region. Sto je mnogo - mnogo je. Bilo je vreme da Milosevic ode. Mozda je bilo i mogucnosti da se pokusa stabilizovanje regiona aktiviranjem Pakta za stabilnost pre bombardovanja, ali to se nije desilo. Kosovo je destabilizovalo vec unapred svaki takav napor.

Da li Zapad sada dovoljno podrzava Balkan?

- Unutar Evropske unije postoji mnogo novca, ali za nekoga, poput mene, koja sam u Balkan zaljubljena skoro kao Rebeka Vest, novca nikada nije dovoljno. Taj novac trebalo bi brze ulagati i iskoristiti jer je stabilan i napredan Balkan u najboljem evropskom interesu.

Odakle potice ideja da Evropa stvori svoju armiju?

- Ne znam jer nisam ukljucena u proces odlucivanja. Mislim da je to deo procesa u kojem se pokusava stvaranje mnogo snaznijeg evropskog bica. Vi ste gotovo vec drzava ako imate svoju armiju. Nije bitno koliko je to, ali to je ideja. Ali nije samo ideja imati armiju, nego odgovarajucu armiju. Danas je koncept armije drugaciji, jer je i koncept rata drugaciji, posebno prema onome sto Amerikanci smatraju konceptom. To znaci da vise ne mozete da vodite ratove i zrtvujete zivote. To je neprihvatljivo s danasnjeg stanovista i to je najveca promena u shvatanju rata. Vi mozete da izgubite zivot u borbi s teroristima, na mnogo drugih nacina, ali koncept staromodnog rata je okoncan.

Tesko je ocekivati da ce Evropljani uspeti da ocuvaju ekonomski rast ukoliko budu nameravali da razviju vlastitu armiju?

- To ce biti veoma skupo. Jedan problem je posebno vazan. To je hemijska pretnja, ali i svaki napad visokom tehnologijom koja moze da destabilizuje celu americku vojnu masineriju. To je kompjutersko ratovanje. Terorizam, hemijska pretnja i kompjutersko ratovanje tri su moderne pretnje koje potpuno menjaju prirodu ratovanja. Za borbu protiv tih opasnosti nije prakticno odbacivanje svih kapaciteta i iskustava koje imaju SAD, a nedavno nam je demonstrirano na najubedljiviji nacin da su te opasnosti doista realne.

Da li ste citali knjigu Dzona Haketa, "Treci svetski rat"? On opisuje pocetak tog rata u Jugoslaviji.

- O, da! Veliki covek. On je dugo vodio Kings koledz. Ovaj koledz je jedina institucija u Britaniji koja se bavi prucavanjem rata. U takvoj instituciji, gospodin Haket, koji je bio i visoki oficir britanske armije i kasnije NATO, radio je sa ogromnom energijom i ogromnom imaginacijom. Samo tako on je mogao da napise i knjigu o jednom mogucnom scenariju pocetka svetskog rata u doba hladnoratovskog zaostavanja. Ali, to nije bila knjiga za rat. To je bila knjiga koja je opisivala koliko je velika opasnost od svetskog sukoba koji bi mogao da pocne i bezazlenim povodima, ukoliko napori za mir ne bi bili stalni i jaki. Ne slucajno, u jednom od tih scenarija pominje se i Jugoslavija koja je u odredjenim okolnostima mogla da postane okidac koji bi zapalio sukob dva tadasnja bloka. Srecom, nijedan od tih scenarija nikada se nije ostvario. Sada se suocavamo s drugim opasnostima. Posle 11. septembra jasno je da su predvidjanja o globalnoj opasnosti terorizma bila sasvim tacna.

Koliko bi NATO mogao da ostane na Kosovu?

- Za to bi covek morao da ima kristalnu kuglu pa da tacno kaze, ali sve dok postoji opasnost obnavljanja sukoba i ratova, nije realno ocekivati da ce se NATO povuci, cak i ako bude promena unutrasnjih odnosa u velicini i broju trupa koje ce pojedine clanice imati na terenu.

Vi ste imali i zanimljivu karijeru u Evropskom parlamentu. Bili ste član Komiteta za spoljnu politiku u vreme raspada Jugoslavije, dok je tim komitetom predsedavao Oto fon Habsburg. Da li ste tada raspravljali o jugoslovenskom slucaju? - To je bilo u vreme priznavanja Slovenije i Hrvatske. Ponasanje predsedavajuceg bilo je uvek veoma korektno. On je delom iz regiona i on je imao osecaj za to, posebno za Sloveniju i Hrvatsku. Mora se, medjutim, reci da stvari u Evropi stoje tako da nista ne moze da zavisi samo od jedne osobe ili od njegovih osecanja, pa bio to i Oto fon Habsburg.

Dragan Bisenic

Savetnik generalnog sekretara NATO Kris Doneli

ODNOSI BEOGRADA I BRISELA VEOMA DOBRI

Beograd - Savetnik generalnog sekretara NATO za centralnu Evropu Kris Doneli izjavio je da su odnosi izmedju Beograda i Brisela veoma dobri, dodajuci da u okviru NATO postoji snazna zelja da se Srbiji pomogne.

"Postoji veliko postovanje prema progresu koji je Srbija postigla i postize. U NATO se razmatraju konkretni nacini pomoci Srbiji, na primer u reformi vojske i njenoj novoj ulozi u demokratskom drustvu", izjavio je Doneli Glasu Amerike. On je rekao da postoji "velika kolicina dobre volje" u Alijansi da se pomogne. "Sto se tice buducnosti odnosi se mogu razvijati samo ukoliko to Srbija sama zeli. Sve zavisi od pravaca kojim Srbija odluci da ide. Ukoliko odluci da krene putem evropskih integracija NATO ce moci i hteti dosta da pomogne", rekao je Doneli.

Upitan kakvo je misljenje NATO o trenutnom stanju jugoslovenske vojske, Doneli je odgovorio da postoji veliko razumevanje zbog stvari koje su se desile u proslosti kao i opste uverenje da ce se situacija u vojsci razvijati i popravljati u skladu s putem kojom je krenula Evropa. Na pitanje da li je jugoslovenska vojska spremna za eventualni ulazak u NATO, Doneli je odgovorio negativno. "U ovom trenutku ne. Kao i armije drugih centralnoevropskih zemalja, Vojska Jugoslavije bi morala da se reformise po novim kriterijumima. Isti uslovi vase za sve. Da bi usla u NATO ili EU Srbija treba da ispuni slicne zahteve, da demokratizuje vojsku i drustvo i razvije trzisnu privredu", rekao je Doneli. Upitan da li to znaci da Vojska Jugoslavije treba da postane profesionalna, Kris Doneli je odgovorio da je profesionalizacija formula koja vazi u Britaniji, Americi, Kanadi ali to ne mora da bude opredeljenje Beograda. To je odluka koju treba da donese svaka nacija za sebe, rekao je Doneli, dodajuci da Svedska, Norveska i Svajcarska nisu napustile regrutacioni sistem narodne armije i pokusavaju da pronadju druge nacine osim profesionalizacije kojima bi modernizovale vojsku. "Profesionalizacija jeste opcija ali niko spolja nece diktirati u kakvoj formi treba da se izvrse reforme u vojsci. To je odluka Srbije", rekao je on. (Beta)

POGRESAN COVEK?

Uticaj zena na muzeve u Danskoj iznenada je postalo zanimljivo pitanje za analiticare koji se bave Kosovom. Odluka sefa UNMIK-a Hansa Hekerupa (56), bivseg ministra odbrane Danske, da tek 28. decembra saopsti da ne zeli da obnavlja mandat kao specijalni predstavnik generalnog sekretara UN za Kosovo kako bi proveo vise vremena sa svojom porodicom koja ocekuje prinovu, i dalje izaziva razlicite spekulacije. Iako je mogucnost Hekerupovog odlaska sa Kosova bila nagovestavana nakon uspesno obavljenih parlamentarnih izbora u novembru, u prvim danima Hekerupovog odlaska na zimski odmor energicno je demantovana. Vec samo objavljivanje odluke u vreme spajanja bozicnih i novogodisnjih praznika, i cinjenica da se dogovor o (ne)produzavanju ugovora donosi bar 15 dana pre njegovog isteka za najjednostavnije poslove, a kamoli poslove koji znace rukovodjenje najvecom operacijom Ujedinjenih nacija za koje su potrebne ozbiljne konsultacije, dovoljan su razlog za spekulisanje o eventualnim drugacijim motivima ozbiljnog Danca.

Zamerke

Teorije o navodnim pravim razlozima za Hekerupovu odluku krecu se u nekoliko pravaca. Najcesce pominjane su nezadovoljstvo lokalnih Albanaca Hekerupovim sporazumom sa Beogradom, sukob sa Hasimom Tacijem zbog vocenja konstitutivne sednice parlamenta, i zbog pokusaja da stane na put organizovanom kriminalu, pri cemu se ponekad cak pominju i navodne pretnje samom Hekerupu. Uporedo sa oficijelnim pohvalama svih relevantnih medjunarodnih faktora, od portparola Stejt departmenta, preko Evropske unije, do NATO-a, gde, doduse, nije bilo moguće dobiti poseban komentar u vezi s Hekerupom, medjunarodna dimenzija dogadjaja postoji u tezama da se sef UN administracije zamerio albanskim zastitnicima preko okeana koji zelee da se sto pre povuku sa Balkana i prepuste Kosovo lokalnim Albancima, preko price da je izazvao nezadovoljstvo svojih saradnika u UNMIK-u i zapadnih diplomata birokratskim pristupom uz striktno postovanje kancelarijskog radnog vremena i nedostatak energije i entuzijazma za odlucnije korake. Hekerupove nedostatke sagledali su u sedistu NATO-a, uz pomoc Nebojse Covica, jedna je od konstrukcija lansirana, pogadjate, u jednom ovdasnjem tabloidu.

Strategija

U skladu sa tim, jos vaznije ocene o Hekerupovim rezultatima takodje se znacajno razlikuju. Blerim Salja, nezaobilazni sagovornik inostranih diplomata i ucesnik svih radnih grupa i Rambujea, reci ce za NIN se se radilo o "pogresnom coveku na pogresnom mestu. Sve sto se pripisuje Hekerupu zapoceto je jos za vreme Kusnera, i on je zapravo jedan od najslabijih administratora. Rezoluciju 1244 veoma je cudno interpretirao: kao da njome treba da jaca administracija Ujedinjenih nacija umesto lokalna kosovska, nije ukljucio Srbe kada se pripremao ustavni okvir, a onda je u implementaciji Rezolucije, sto je iskljucivo njegovo pravo, podelio odgovornost sa Beogradom, dogovarajuci sa Covicem neku vrstu paralelne vlasti."

Osobe koje su na srpskoj strani sa Hekerupom najvise kontaktirale, Rada Trajkovic i Nebojsa Covic, iako uzdrzani, ocigledno su relativno zadovoljni saradnjom i ne raduju se previse ponovnom pocinjanju iz pocetka i upoznavanju sa nekim novim predstavnikom medjunarodne zajednice. Spoljnopoliticki savetnik predsednika SRJ Vojislava Kostunice Predrag Simic u razgovoru za NIN iznosi misljenje da je Hekerup imao restriktivan stav prema Srbima, dok Dusan Janjic,

koordinator Foruma za etnicke odnose, kaže da je Hekerup "brod koji se ekstremno nagnuo na albansku stranu ispravio i tako vratio međunarodnu zajednicu u ulogu objektivnog posrednika".

Da se Hekerupov rad može uglavnom oceniti uspešnim, jer je u atmosferi nedostatka jasne strategije međunarodne zajednice prema Kosovu napravio ustavni okvir koji omogućava ostajanje Kosova i samostalno i u okviru integracije, nealbanskim zajednicama ucesce u administraciji, i sproveo izbore, smatra većina sagovornika NIN-a. Dr Karin fon Hipel iz Centra za studije odbrane na Kings koledžu u Londonu, donedavni službenik UNMIK-a, smatra da je Hekerup ostvario ono što je planirao u prethodnoj godini i da nije zeleo da žrtvuje svoj privatni život na duži rok. Dzon Hulsman iz američke Heritedz fondacije, također odbacuje teorije zavere. "Posle izbora UNMIK se nalazi na prekretnici budućnosti da sledeća faza zahteva dugoročno posvećivanje uključivanju lokalnih političkih faktora u vršenje vlasti."

Antipatija

Cini se da je bas ovo poslednje bio i jezicak na vagi koji je u kombinaciji ostalih faktora prevagnuo u korist udobnog života u Danskoj. Sustina onoga što će za NIN Dzejms Petifer, britanski stručnjak za Balkan, nazvati "nesposobnošću da se iz skandinavskog miljea vladavine prava adaptira na balkansko vođenje politike", a poznati novinar i autor knjige o Kosovu Tim Dzuda "dubokom obostranom antipatijom" s obzirom da je "Hekerup zeleo da stvari prosto sprovede efikasno i poslovno, a što su lokalni Albanci videli kao kolonijalni tretman", nalazi se u diplomatskom objašnjenju Suzan Manuel, portparola UNMIK-a, da "postoji osećanje u diplomatskoj zajednici da šef UNMIK-a treba da bude više politički uključen u rad sa lokalnim liderima".

Hekerup je, naime, po završetku izbora odlučno vodio konstitutivnu sednicu kosovskog parlamenta a zatim i odbio da posreduje u pregovorima tri najveće političke partije među kosovskim Albancima, smatrajući da je izbor predsednika i vlade ove novuspostavljene autonomije odgovornost lokalnih aktera.

Suocen sa jasnom demonstracijom svih problema koji predstoje, Hekerup se povukao u trenutku kada prethodni uspeh još nije ozbiljnije doveden u pitanje. To možda i ne bi bilo toliko važno da ne postoji izvesna sumnja u pogledu vidjenja Sjedinjenih Država i Evropske unije o daljim potezima na Kosovu.

Dok Endru Lojd, šef britanske misije na Kosovu, proglašava 2002. godinu godinom razgovora između Pristine i Beograda, a jedan drugi visoki evropski funkcioner u razgovoru za NIN tvrdi da "smo radili naročito blisko sa Hekerupom i beogradskim vođstvom na postizanju Zajedničkog dokumenta, što je veliki uspeh za sve uključene strane", dotle komentator iz centra američkog propagandnog servisa prema istočnoj Evropi, Radija Slobodna Evropa, Patrik Mur, smatra da je "najveća steta koju je Hekerup učinio za stabilnost regiona davanje glasa Beogradu u kosovskim poslovima".

U kombinaciji sa američkim već obznanjenim planovima za redukovanje prisustva na Balkanu, i strahom Evrope od Kosova kao izvora kriminala i bureta bez dna kada je rec o sredstvima za uspostavu održive ekonomije, razmimoilaženja su uvek moguća. Za sada Amerikanci prepustaju mesto šefa UNMIK-a Evropljanima, zadržavajući poziciju zamenika, uz, naravno, neizbežno aktivno ucesce kada se bude odlučivalo o finalnom statusu Kosova.

Prema recima Suzan Manuel, Hekerupov zamenik, američki diplomata Carls Bresou nalazi se u Njujorku gde se vode intenzivne konsultacije o novom šefu Kosovske administracije što je i "za generalnog sekretara urgentna stvar, buduci da je situacija na terenu delikatna, zbog pat pozicije među političkim strankama, a i da je sastanak zajedničke radne grupe na visokom nivou predviđene sporazumom Hekerup-Covic, zakazan za 18. januar." Suzan Manuel očekuje da će ime Hekerupovog naslednika biti poznato do kraja januara.

Naslednici

Kao kandidati za novog šefa UNMIK-a pominju se latinoamerički diplomata Serdjo de Melo, svojevremeno prvi administrator na Kosovu u leto 1999. a sada na visokoj funkciji u UN, Britanac Pedi Esdaun, Švedjanin Karl Bilt, Norvežanin Kaje Aide, ponegde i Amerikanac Zak Klajn, a kao najverovatniji kandidat raniji Biltov zamenik u Bosni i savetnik kancelara sredera Mihael Stajner (Vidite okvir).

Postoji mogućnost da će UN poslati nekog iskusnog administratora iz svoje centrale u Njujorku kao privremeno rešenje, kako bi se dobilo na vremenu. U odnosu na to imenovanje dalje će biti moguće izvoditi prognoze o pravcima razvoja same misije. Postoji mišljenje da više nije potreban diplomata visokog ranga, buduci da će se administracija sve više prepustati lokalnom stanovništvu. Medjutim, šef UNMIK-a ima ogromna ovlašćenja koja uključuju ponistavanje odluke parlamenta Kosova i amandmana na ustavni okvir, što zahteva jak autoritet.

Za sada, američke i britanske diplomate zajednički pokušavaju da učine ono što je Hekerup izbegao - da privole albanske lidere na saradnju. U interregnumu, bez šefa UNMIK-a, Misije OEBS-a i novih organa vlasti, incidenti se nastavljaju.

S.Dj.L.

Sigurno Nemač

NIN je za komentar zamolio nemačkog ambasadora za Balkan dr Mihaela Sefera. - Hekerup odlazi iz licnih razloga. Sve spekulacije u vezi s njegovim odlaskom su netacne. Nije tacno da je on bio, za razliku od Kusnera, blizak evropskoj koncepciji rešenja problema Kosova, a da je bio prilično kritičan prema američkoj politici, te da je navodno zbog toga morao da ode. Nemačka i međunarodna zajednica bile su veoma zadovoljne njegovim radom. On je uspeo da organizuje izbore na Kosovu i to uz ucesce i srpskih biraca, što je veoma znacajno za proces stabilizacije i pomirenja.

Postavlja se pitanje njegovog zamenika. Da li će to biti Mihael Stajner?

- To ne mogu da vam kazem. Nemačka zahteva da Hekerupov zamenik bude - Nemač. Gospodin Stajner jeste kvalifikovan za taj posao i on sigurno dolazi u obzir, ali Nemačka ima i druge ljude koji također imaju sposobnosti za to. Takve odluke treba da se usaglase sa ostalim partnerima iz Evropske unije i u tome ne očekujem neke probleme. Nemački predlog će verovatno prihvatiti posle toga i Sjedinjene Države.

Posle propalih izbora u Skupstini Kosova i Metohije**IZ KRIZE U DRAMU**

Neizglasavanje poverenja na jucerasnjem nastavku prve konstitutivne sednice parlamenta Kosova i Metohije dr Ibrahimu Rugovi, lideru najvece politicke grupacije u parlamentu - Demokratskog saveza Kosova - za funkciju predsednika juzne srpske pokrajine, prevazilazi okvire "parlamentarne krize" i prelazi u "formu drame".

Tako je barem juce rekao jedan visoki predstavnik medjunarodne zajednice koji je ocenio situaciju posle drugog (neresenog) kruga, verovatno mozda i sluteci da ni treci, zavrzni krug, nece razresiti "misteriju", buduci da je juce okoncano sa jedinom tackom dnevnog reda, koja je, kako se nezvanicno culo, odrazena pod pritiskom medjunarodnih predstavnika, ali se od njih ocekuje rasplet.

Dzon Menzis, sef americke kancelarije u Pristini, moglo se primetiti, bio je veoma ljut, a danas saznajemo, diplomate zapadnih zemalja sa sedistem u Pristini drze "zvanicne sastanke" da bi pronasli kompromis, odnosno formiranje buducih institucija kosmetske Skupstine.

Rugovin debakl

Dok jedni komentarisu Rugovin "debakl", "politicki krah", "politicko samoubistvo", on izjavljuje da ga ne brinu sunarodnici u Skupstini koji mu nisu ukazali poverenje, jer su to ocito radili namerno, posto on iza sebe ima glasacko politicko telo koje mu je na proslim novembarskim izborima dalo vise od 70 odsto glasova. Tako uostalom izjavljuje i njegov predstavnik koji veli da bi "bilo gresno prema ljudima koji su mu ukazali poverenje da mesto premijera prepusti drugom", aludirajuci na opozicionog lidera Hasima Tacija.

Dok Rugova svoje izjave u stilu moralnog pobednika i dalje daje, dotle njegovi oponenti na to uzvracaju "i deset puta da bude glasanje za predsednika Kosmeta, Rugova nece biti izabran".

Dok traju stranacka, odnosno liderska, nadmetanja o tome sta bi trebalo da se dogodi do cetvrtka, za kada je, kako nezvanicno cujemo, zakazana sednica Skupstine Kosova i Metohije, dotle se u javnosti spekulise sta bi do tada moglo da se dogodi i izabere ova "simbolicka funkcija".

Posle odlaska Hansa Hekerupa, specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN na Kosmetu, na potezu je njegov zamenik Carls Brejdsou, koji na osnovu ustavnih okvira za privremenu samoupravu na Kosovu treba da preuzme "situaciju" i resi pitanje prvog coveka Skupstine u juznoj srpskoj pokrajini.

Imajuci u vidu i dokument koji je maja prosle godine potpisao Hans Hekerup i u njemu dato dosta prostora za "manevrisanje", na primer, u clanu 2, tacka 9. ustavnog okvira za privremenu samoupravu na Kosovu doslovce se kaze: "Za nominaciju na duznost predsednika Kosova potrebna je podrška stranke koja ima najveći broj mandata u Skupstini", sto znaci da predsednik Kosmeta moze, ali i ne mora, da bude covек koji sedi u parlamentu. Tacnije, moze da bude i "neko iz naroda".

Dalje, u istoj tacki stoji: "Za nominaciju... potrebno je najmanje 25 clanova". Usput, pojasnimo i ovu tacku po kojoj je moguca i varijanta da druge politicke grupacije u parlamentu mogu da stvore savez koji bi dao najmanje 25 clanova, dok ne bude izabran predsednik, da bi vec potom po izboru ove celne funkcije taj savez mogao da bude i raspusten.

S obzirom na ovu tacku u ustavnim okvirima za privremenu samoupravu na Kosovu u obzir dolazi i izbor za prvog coveka Kosova i Metohije i izbor lidera druge najjacе albanske politicke grupacije u parlamentu - Hasima Tacija, koji predstavlja Demokratsku partiju Kosova. Znacj, i ova "varijacija na temu" jeste do daljnjeg u opticaju, mada je vise nego izvesno da Taci nece prihvatiti ovu soluciju kada se ima u vidu da on od pocetka zeli mesto mandatarata.

Ceka se Brajdsou

U opticaju je takodje i solucija da se do cetvrtka, do eventualnog nastavka sednice Skupstine Kosova i Metohije, parlamentarna struktura dogovori. Medjutim, s obzirom na dosadasnje razgovora vodjene preko predstavnika Zapada izvesno je da je nemoguće da se stvori bilo kakva koalicija medju stranackim prvacima u parlamentu.

Na osnovu ustavnih okvira za privremenu samoupravu na Kosovu ipak jedno se zna: medjunarodna zajednica mora da iznadje resenje i samim tim, kako je nedavno izjavio Mihael Smunk, izvesno je da u slucaju da se ne izabere predsednik Kosova, da ce Unmik administrirati Kosovom, to ce pripasti zameniku specijalnog predstavnika generalnog sekretara koji ce, mora se priznati, nakon odlaska Hansa Hekerupa, imati mnogo sta da resi u vrucem kosmetskom parlamentu.

Danasnji sagovornici iz koalicije "Povratak" ubedjeni su da je kljuc resenja na medjunarodnoj zajednici. Tako Nenad Radosavljevic, poslanik u koalicionom bloku "Povratak", parlamentarnu krizu komentarisе da bi "medjunarodna zajednica, na osnovu svojih ovlasćenja, morala da donese uredbe ili pravne regulative prema kojima bi se resilo pitanje prvog coveka Kosova i Metohije". Istog je misljenja i prof. dr Gojko Savic, clan Predsednistva kosmetske Skupstine, koji kaze da medjunarodna zajednica mora da povuce potez da bi se videlo da ove tri godine nisu bile uzaludne na ovom podrucju i time pokaze albanskim prvacima da nisu spremni ni sposobni da vode Pokrajinu.

Nesto konkretniji bio je Oliver Ivanovic, jedan od clanova Predsednistva kosmetske Skupstine, koji kaze da "specijalni predstavnik generalnog sekretara UN ima siroka ovlasćenja i on ce morati da deblokira proces tako sto ce najverovatnije izabrati mandatarata". Nase pitanje da li to znaci da ce predsednicka funkcija biti preskocena, Ivanovic nije zeleo da objasnjаva.

B. Radomirovic**POVRATAK STARIM SAVEZNICIMA**

Nekadasnji "strani placenici i domaci izdajnici" mogu konacno da odahnu. Njihova "subverzivna" i "izdajnicka delatnost" sada postepeno postaje deo drzavne politike. Videlo se to najbolje nedavno, u holu Gradske skupstine Beograda na

svečanosti povodom zvanicnog pocetka rada Atlantskog kluba Jugoslavije. Ova nevladina i neprofitna organizacija, koja ima za cilj da promovise evroatlantske ideje u zemlji i da pomaze interese SR Jugoslavije u evroatlantskoj zajednici, okupila je na prigodnoj svecanosti mnoge domace uglednike i predstavnike medjunarodne zajednice. Predsednik udruzenja Atlantskog ugovora (ATA), asocijacije koja okuplja slicne klubove iz 40 zemalja, gospodin Alan Li Vilijams nije krio zadovoljstvo sto je i zemlja, nedavna zrtva NATO agresije, krenula putem integracije u evroatlantske tokove.

- Pre ove posete obavio sam opsezne pripreme i obavesten sam o nekim teskocama koje ovde postoje izmedju dve politicke struje, ali sam bio prijatno iznenadjen koliko je narod za vrlo kratko vreme uspeo da se otrgne proslosti i da krene u jednu novu etapu. Zbog toga mislim da je vas nacionalni interes sto brzi ulazak u "Partnerstvo za mir". Mi smo tu i cekamo vas -izjavio je gospodin Vilijams za NIN.

Na prigodnoj svecanosti i Nebojsa Covic, potpredsednik srpske vlade i predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju, zalozio se da se Jugoslavija sto pre reintegrise u drustvo gde joj je oduvek bilo mesto - u evroatlantsku zajednicu. Nedavna gorka iskustva sa bombardovanjem treba shvatiti kao poslednju gresku.

Ciljevi

Na ideju za formiranje Atlantskog kluba dosla je tokom februara 2001. grupa intelektualaca, pretežno mladih ljudi, pravnika, politickih analiticara, novinara, koji su i ranije zagovarali pregovore umesto kontriranja medjunarodnoj zajednici. Nesebicnu pomoc inicijativnom odboru pruzili su kolege iz slicne asocijacije Bugarske. Tokom godine predstavnici jugoslovenskog kluba bili su rado vidjeni gosti na seminarima i brifinzima u evropskim metropolama, a pocetkom oktobra na Bledu u Sloveniji, na 47. generalnoj skupstini Udruzenja atlantskog ugovora, Atlantski klub Jugoslavije je zvanicno primljen u ovu asocijaciju kao predstavnik SR Jugoslavije u statusu posmatraca (zbog statusa nase zemlje u odnosu na NATO i "Partnerstvo za mir").

- Mi smo prakticno u asocijaciju primljeni po skracenom postupku, van uobicajene procedure, sto svedoci o zelji medjunarodne zajednice da nam sirom otvori vrata u procese evroatlantske integracije. Dolazak gospodina Vilijamsa, predsednika Udruzenja atlantskog ugovora, na zvanicno otvaranje naseg kluba dovoljno govori o tome - kaze za NIN Vladan Zivulovic, predsednik Atlantskog kluba Jugoslavije.

Clanovi kluba polaze od osnovnog cilja da kroz sirenje evroatlantskih ideja i vrednosti stvaraju uslove za ukljucivanje Jugoslavije u evroatlantske integrativne tokove. Jugoslovenskoj javnosti, ekonomskim i politickim subjektima, nevladinim organizacijama i gradjanima treba izloziti prednosti tih integracija i pribliziti principe oganizovanja, funkcionisanja i delovanja evroatlantskih struktura i institucija, posebno Saveta Evrope, OEBS-a, "Partnerstva za mir" i drugih organizacija i tela.

- U okviru saradnje sa partnerskim organizacijama iz drugih zemalja - nastavlja Vladan Zivulovic - nastojacemo da maksimalno afirmisemo principe spoljne politike nase zemlje, da promovisemo nase nacionalne interese i iznosimo nasa vidjenja zbivanja u Evropi i regionu. Jedan od bitnih ciljeva nam je zalaganje za razvoj demokratije, civilnog drustva, zastitu ljudskih prava i prava manjina, pravnu drzavu, za demokratsku kontrolu vojske i policije. Jednom recju, za usvajanje svih politickih, ekonomskih i vrednosnih standarda koji nasu zemlju priblizavaju evropskoj zajednici naroda. Podrzavajući spoljnopoliticku orijentaciju novih demokratskih vlasti, Klub ce se zalagati za miroljubivo resavanje svih sporova i sukoba, za afirmisanje sistema kolektivne bezbednosti i uzdrzavanje od upotrebe sile, za striktno postovanje teritorijalnog integriteta i principa nepromenljivosti granica. Jugoslavija posebno mora da se oslobodi balasta proslosti i da energicno radi na normalizaciji odnosa sa susednim zemljama i drzavama nastalim iz prethodne Jugoslavije, na uspostavljanju poverenja i na ekonomskoj reintegraciji citavog regiona.

Partnerstvo

Kljucni programski cilj Atlantskog kluba Jugoslavije ali i najvecu teskocu, predstavljace ukljucivanje Jugoslavije u postojece odbrambene i bezbednosne sisteme u Evropi. Jedan od takvih sistema je "Partnerstvo za mir", veliki program saradnje 19 zemalja NATO-a i 27 zemalja Evrope. Jugoslavija i Bosna i Hercegovina su jedine zemlje izvan te organizacije na ogromnom evroatlantskom prostoru.

- Uslovi za ulazak u "Partnerstvo za mir" su upravo ono koji su nasoj zemlji najpotrebniji, a to su: transparentnost odbrambenih planova i vojnog budzeta, sto je uslov da se uspostavi medjusobno poverenje partnerskih zemalja, demokratska i civilna kontrola oruzanih snaga, kao najbolja zastita od stvaranja otudjenih centara moci koji zemlju mogu dovesti do propasti, stvaranje pretpostavki za saradnju zemalja clanica u akcijama ocuvanja mira i operacijama zastite od katastrofa, sto je za ovaj region od izuzetnog znacaja. Deset godina Miloseviceve vladavine samo je tragicna epizoda nase istorije, dok bi priblizavanje evroatlantskoj zajednici znacilo vracanje nase zemlje tradicionalnim saveznicima - smatra Zivulovic.

Bas zato sto ukljucivanje u "Partnerstvo za mir" i druge evropske bezbednosne integracije podrazumeva temeljnu transformaciju vojske, smanjenje oruzanih snaga, redukciju vojnih efektivna, osavremenjivanje obuke, izlazak iz izolacionizma i uspostavljanje medjunarodne vojne saradnje, u Atlantskom klubu Jugoslavije ocekuju velike otpore u sopstvenoj zemlji.

- Mnogi jos uvek podredjuju nacionalne interese sitnim politikantskim interesima i mi smo svesni da ce tu biti velikih otpora. Ne samo u vojnoj strukturi, nego i medju nosiocima sadasnje vlasti koji se deklarativno izjasnjavaju za integracije, a stvarno cine sve kako bi ih zaustavili. Medjutim, taj proces je vec poceo i na nama je da mu damo sto veci zamah - isticie Vladan Zivulovic.

Kao suprotan, pozitivan primer, u Klubu isticu aktivnost drzavnih tela za jug Srbije i Kosovo i Metohiju, jer je po njihovom misljenju to pravi model za resavanje politickih problema i dokaz da je konstruktivna saradnja sa medjunarodnom zajednicom najbolji nacin ostvarivanja vitalnih nacionalnih interesa. Atlantski klub smatra da je Kosovo i Metohija neodvojivi deo SR Jugoslavije i Srbije i da ono mora da bude ustrojeno na principima multietnicnosti i multikulturalnosti. Na Kosovu i Metohiji se mora uspostaviti bezbednost za sve zitelje, da se omoguci nesmetana sloboda kretanja, zastita

imovinskih prava, kulturnih spomenika i dobara i ostvarivanje ljudskih prava u najsirem smislu.

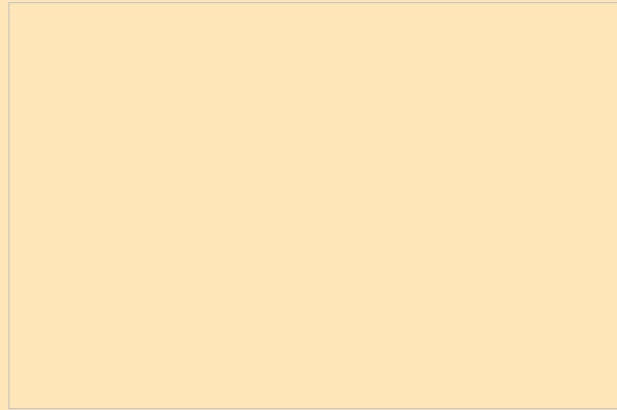
Da se ne treba ustrucavati pristupanju evroatlantskim integracijama, svedoci za NIN i gospodin Alan Li Vilijams:

- Svaki ugovor u "Partnerstvu za mir" i u NATO strukturama je krojen kao odelo, prema drzavnom integritetu i specificnostima svake drzave. U slucaju Jugoslavije to mora biti u dogovoru sa vladom. U "Partnerstvu za mir" vasa vojska moze ucestvovati u saradnji sa NATO-om, moze ucestvovati u vezbama, u nekim manevrima i svemu ostalom se sporazumevati. Svaka zemlja ima svoj problem i partnerstvo je tu da im te probleme olaksa. "Partnerstvo za mir" olaksava ulazak u NATO i ja se nadam da Jugoslavija ima tu ambiciju - zakljucuje gospodin Alan Li Vilijams.

Ljubisa Popovic

Druga Slava NVO Glas Kosova i Metohije
"DA SE SVI VRATIMO NA SVOJA OGNJISTA"

„Pretecama malim Svojega mucenja Hristos Raj darova vecnoga veselja" kaze Sveti Vladika Nikolaj o Svetih cetnaest hiljada mladenaca Vitlejemskih.

Oni su postali krsna slava po blagoslovu episkopa rasko-prizrenskog g.g. Artemija, NVO "Glas Kosova i Metohije". Okupilo se na slavi mnostvo gostiju, poslanika svih vrsta. Bili su tu dragi monasi - iguman Teodosije iz Decana, iguman Mihailo iz Sopocana, oci protojereji Radic Radicevic, Zarija Zaric, Trajan Kojic, jerej Radivoje Panic. Bili su tu i uglednici iz sveta umetnosti - Svetlana Stevic i Danilo Lazovic, prof. Predrag Bajcetic i Ranko Djinovic. Pregaoci i zaljubljenici u Kosovo i Metohiju, kustos Mirjana Menkovic i prof. Vladimir Jovanovic, direktor Narodne biblioteke iz Pristine Jordan Nikolic i direktor pristinskog Narodnog muzeja Branko Jokic. Od prijatelja iz sveta diplomatije i biznisa prisutni su bili Konzul Republike Bugarske g. Ganko Dimitrov,

zamenik ministra vera g. Zivojin Stjepic, g. Svetomir Stefanovic ispred Koordinacionog Centra za Kim, direktor Instituta drustveno politickih nauka g. Vatroslav Vekaric i njegov mladi kolega direktor Centra za strategijske studije G. Nenad Dimitrijevic, zatim g. Miodrag Savicevic generalni direktor "GENEKSA", g. Aleksa Djuric, sekretar DHSS, g. Nebojsa Milanovic, gen. direktor "VETPROMA". Pre svih iz nevladinih organizacija tu je g-dja Kosara Gavrilovic neumorni pregalac iz SAD i g. Dusan Janjic direktor Foruma za etnicke odnose, zatim g. Robert Haris i Tina Vulf iz IOCC-a, kao i njihoci saradnici g. Vladimir Jelic i g. Nenad Ljubisavljevic. Iz organizacije sa kojom je Glas Kosova i Metohije saradjuje vec skoro godinu dana tu su g-djica Andjela Oliver, sef misije UMCORA i g-dja Meri Majal, kao i g. Nenad Prcic. Mlade i vredne gosce iz italijanske organizacije GVC su sa nama - Graciela Piga i Paola Babos, predstavnici medija kao i mnogobrojni drugi gosti. U celu svih je i onaj bez cijeg blagoslova, paznje i napora ne bi ni bilo ove organizacije - Njegovo Preosvestenstvo Episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic).

Protojerej Radic Radicevic je presekao slavski kolac i potom podsetio prisutne o znacaju ovog praznika, slave Glasa Kosova i Metohije - Svetih cetnaest hiljada Vitlejemskih mladenaca. Posle Rozdestva Hristovog, za Njega su pobijena deca Vitlejemska, jer se car Irod bojao za svoje zemaljsko carstvo. „Neka ovi Sveti mucenici koji su odmah postradali za Gospoda", rekao je otac Radic, neka svi oni budu nasi molitvenici pred Svevisnjim Gospodom". Objasnivsi da krst svoj uzeti znaci uzeti na sebe sva stradanja i sve muke na ovome svedu da bi se sa Gospodom vecno zivelo i vecno bilo u njegovom Blazenstvu, otac Radic je i ovu slavu nazvao pralikom ovog mucenistva Mladenaca. Jer, na ovoj slavi su svi oni, na celu sa svojim vladikom, koji nisu mogli da budu u svojim domovima na

Kosovu i Metohiji. Oni ovde seju i sire seme Jevandjelja Hristovog. Glas Kosova i Metohije koji je ove mucenike uzeo za svoju krsnu slavu zapravo predstavlja glas vapijuceg u pustinji, jer njihov list siri istinu o stradanjima nasih ljudi na

Kosovu i Metohiji. Ti ljudi su ostali tamo, a sa njima je uvek i njihov pastir, njihov vladika, jer oni zajedno cuvaju svetinje nase na Kosovu, cuvaju Kosovo i Metohiju.

Posle besede oca Radica, svecarima se obratio i Njegovo Preosvestenstvo Episkop rasko-prizrenski g.g.Artemije i rekao:

„Ovo je mlada porodica i zajednica, ova organizacija koja danas slavi svoju krsnu slavu. Glas Kosova i Metohije nastao je pre dve godine. Ovo je druga slava te organizacije koja je uzela za cilj brigu o rasejanom stadu sa Kosova i Metohije, o proteranim ljudima, o deci, o bolesnima, o starima. Uzeli su za slavu bas ovaj praznik - cetnaest hiljada Vitlejemskih mladenaca - jer kao sto se tada u Rami, u Jerusalimu cuo plac majke jevrejske dece Rahile kloja place i nece da se utesi jer nema njene dece, tako i ova slava podseca sve nas koji smo sa Kosova i Metohije i koji smo jos na Kosovu i Metohiji na plac i ridanje nasega naroda koji je u poslednje cetiri godine izlozen nebivalim stradanjima, progonima, mucenjima, ubistvima i svemu ostalom sto ljudsko bice ne bi moglo podneti i ostati ono sto jeste. Ali, kao sto rece apostol Pavle: „Sve mogu u Hristu Isusu koji mi moci daje“, tako i mi polozivsi svu nadu na Boga, na pomoc Bogomladdenca Hrista cije Rozdestvo jos uvek slavimo, uz pomoc Boziju nadamo se da smo izdrzali ono sto je najteze i da cemo izdrzati ono sto pred nama stoji i da ce Gospod na kraju pokazati milost Svoju i poslati izbavljenja rodu nasem. Kako ce i kada to biti, to je u Bozjoj vlasti, u Bozjoj milosti. Nase je da radimo i da se trudimo ono sto do nas stoji, a da svu nadu i pouzdanje polozimo na Boga.

Ova organizacija, koja je pocela vrlo skromno, sa davanjem obavestenja prognanim licima o onome sto se dogadja na Kosovu i obratno, prikupljajuci podatke od onih koji su prognani sa Kosova . Ta prvobitna delatnost mnogo se razgranala, kao ono zрно gorusicino, iako najsitnije, kad poraste postane drvo veliko po kome ptice svijaju gnezda svoja. Ova mala prostorija, ova mala kancelarija, ovo malo drustvo postalo je kao jedno veliko drvo u kome eto, hvala Bogu, mnogi dolaze i svijaju gnezda i nalaze utehu, nalaze potporu, nalaze pomoc, a ovo Udruzenje se trudi prema mocima svojim svima ukaze pomoc onoliko koliko je to moguće uciniti. Neka bi dao Bog da ova organizacija i dalje radi na dobrobit nasega naroda i raseljenog i onoga na Kosovu, a da Bog blagoslovi da sto pre dodje taj momenat da nam ova organizacija ne bude bila vise potrebna. Znacni da se svi vratimo na svoja ognjista, da se svi nadjemo tamo gde smo bili, da zivimo normalnim zivotom i da nema potrebe za jednom ovakvom organizacijom. To je moja molitvena zelja danas, i neka Bog blagoslovi da tako i bude sada i uvek i u vekove vekova. Amin." Domacin ovogodisnje slave bio je jerej Srdjan Jablanovic. On je pozdravio i zahvalio se svima koji su dosli na slavu. U prostorije ovog Udruzenja, u taj skromni kutak sabirali su se Srbi sa Kosova i Metohije koji su u rasejanju. Svi su oni dobro dosli i rado vidjeni, ali bi on, kao i ostali, bio najradosniji da se svi vrata svojim domovima

na Kosovo i da se tamo sabiraju, kao sto su to nekad cinili, pre izгона. Otac Srdjan se ukratko osvrnuo i na aktivnosti ove nevladine organizacije na cijem je celu. Rekao je da je protekle godine nekoliko stotina dece bilo na letovanju u Grckoj i Rusiji, da je odrzano preko dvadeset tribina o Raspetom Kosovu, da je izdato preko devedeset brojeva Glasnika Kosova i Metohije. Sem toga, pocetkom decembra u Pragu je otvorena izlozba fotografija Raspeto Kosovo. Planira se da ona obidje celu Cesku, da je vide u svim vecim gradovima. Na taj nacin se Udruzenje trudi da istina o stradanju naroda i njegove Crkve dopre sto dalje.

Uz posluženje koje su pripremile vredne sestre iz Kola srpskih sestara iz Prizrena, prisutni umetnici, Svetlana Stevic i Danilo Lazovic izveli su kratak program. Zatim je Ranko Djinic procitao svoju pesmu „Decanski tropar“. B.S. Ovom prilikom zahvaljujemo se na prvom mestu Kolu Srpskih Sestara iz Prizrena i svima onima koji su uzeli ucesce u nasem slavlju kao i onima koji su bili spreceni da dodju, ali su nam putem telegrama i pisama cestitali slavu.

DECANSKI TROPAR

Odbrani Boze bezazlenu jagnjad krstoliku
Od pomahnitalih kurjaka raznih
Spasi Gospode kosnicu medomolitvenu
od ujeda nerazumne pakosti okolnih stetonosaca
Sacuvaj Oce nas mirisni cvetnik zivota vecnoga
Od zadaha opasno prolazne smrti
Zakrili Sine jedini zdravu porodicu kralja netruleznog
Od raspalih nasrtaja mnogotrulih
Pazi i gledaj strazo neumorna svevideci
Na namastir ovaj bogodivni i sve manastirsko bogomilo
I tako spasi nas mnogogresne mnogostradalne
malopokajane
Djavaljim udarima razagnane po vasseljeni rasturene
Pomozi premudri mironosce lude jahace ustavi
U krvopilskom galopu
Mole te nebesnice beskrajni sa svih krajeva zemljopisanih
Mucenici posljednjeg vremena.

Ranko Djinic

